

Lovforslag nr. L 65. Fremsat den 14. november 1997 af kulturministeren (Ebbe Lundgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Statens Kunstfond

(Igangsætningsstipendier til skabende kunstnere)

§ 1

I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 570 af 20. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 1, affattes således:

»1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter, herunder igangsætningsstipendier af 2 års varighed til skabende kunstnere.«

2. I § 4 indsættes som nyt *stk. 1*:

»*Stk. 1.* Afgørelse om tildeling af igangsætningsstipendierne til skabende kunstnere, jf. § 2, nr. 1, træffes af fondens bestyrelse efter indstilling fra de udvalg, der er nævnt i stk. 2.«

Stk. 1 - 5 bliver herefter stk. 2 - 6.

3. § 4, *stk. 1, 1. pkt.*, der bliver § 4, *stk. 2, 1. pkt.*, affattes således:

»Til at administrere fondens midler i øvrigt nedsættes 2 udvalg for den bildende kunst, 1 udvalg for den litterære kunst, 2 udvalg for tonekunsten, heraf 1 udvalg for den klassiske musik og 1 udvalg for den rytmiske musik, 1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske

formgivning, 1 udvalg for arkitekturen og 1 udvalg for film- og teaterkunsten.«

4. § 7, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Ministeren kan fravige aldersbetingelsen i § 4, *stk. 3*, og § 5, *stk. 2*.«

5. I § 7 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Såfremt modtagerne af igangsætningsstipendierne tjener mere end 60.000 kr. årligt i lønindkomst, skal der ske tilbagebetaling af det modtagne igangsætningsstipendie for det pågældende år med det overstigende beløb. Udebleven tilbagebetaling kan inddrives ved indeholdelse i løn m.v. efter reglerne i kildeskatteloven om inddrivelse af personlige skatter.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for administrationen af de i § 2, nr. 1, nævnte igangsætningsstipendier til skabende kunstnere, herunder om forrentning og tilbagebetaling af for meget oppebåret stipendiebeløb og lønindeholdelse ved inddrivelse af skyldige beløb.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Loven om Statens Kunstfond, jf. Kulturministeriets lovekendtgørelse nr. 389 af 20. juni 1996, er senest ændret ved lov nr. 294 af 24. april 1996. Med hensyn til den seneste lovrevision henvises til FT 1995-96 sp. 2954-2958, sp. 5019-5020 og sp. 5342, till. A sp. 3097-3101, till. B sp. 398 og till. C sp. 382.

Lovforslagets formål er at udvide Statens Kunstfonds støttevirksomhed med igangsætningsstipendier til skabende kunstnere fortrinsvis yngre kunstnere, herunder nyuddannede og yngre autodidakter. Da forslaget er rettet mod en fælles personkreds inden for alle de kunstarter, som Kunstfonden virker for, foreslås det, at Statens Kunstfonds bestyrelse, der i forvejen har til opgave at varetage fælles sager inden for fondens område, og som udgøres af 3-mandsudvalgenes formænd, foretager den endelige fordeling af igangsætningsstipendierne. Bestyrelsens fordeling finder sted efter indstillinger fra de respektive 3-mandsudvalg, idet det forudsættes, at bestyrelsen årligt tager stilling til fordelingen af antallet af igang-

sætningsstipendier mellem de forskellige kunstarter i lyset af det behov, de konkrete indstillinger fra 3-mandsudvalgene udviser.

Spørgsmålet om de skabende kunstneres økonomiske og sociale forhold har i de senere år haft en fremtrædende plads både i den kulturpolitiske og i den socialpolitiske debat. Med dette lovforslag tilsigtes en forbedring af de skabende kunstneres forhold ud fra kulturpolitiske bevæggrunde og principper. Kunstnerens økonomiske situation styrkes gennem en betydelig forøgelse af Statens Kunstfonds bevilgning dels til de i nærværende lovforslag foreslåede nye igangsætningsstipendier til hovedsageligt yngre skabende kunstnere og dels gennem en betydelig styrkelse af Kunstfondens eksisterende støtteordninger i de kommende år. Forslaget til finansloven for 1998 indeholder således en forøgelse af antallet af livsvarige ydelser på finansloven og en forøgelse af fondens 3-mandsudvalgs rådighedsbeløb, hvor især bevillingerne til billedkunstnere og kunsthåndværkere, vil blive væsentligt forøget.

Bevillingsudvikling:

Igangsætningsstipendier

	1998	1999	2000	2001
mill. kr.	+ 10,0	+ 15,0	+ 20,0	+ 20,0

Kunstfondens rådighedsbeløb

	1998	1999	2000	2001
mill. kr.	+ 4,0	+ 14,0	+ 19,0	+ 24,0

Livsvarige ydelser

	1998	1999	2000	2001
mill. kr.	+ 3,8	+ 3,8	+ 3,8	+ 3,8
antal	+ 50	050	+ 50	+ 50

Kulturministeriet og Danmarks Statistik har for nyligt offentliggjort en undersøgelse af de skabende kunstneres indkomstforhold. Af undersøgelsen fremgår, at yngre skabende kunstneres indkomster af deres kunstneriske arbejde gennemsnitligt er meget lave. Virksomhedsoverskud og honorarer udgjorde i

indkomståret 1993 for kunstnere i alderen 20-39 år i gennemsnit kr. 51.332 kr. Dette kan bl. a. skyldes, at kunstnerne ikke i tilstrækkelig grad får mulighed for at hellige sig det kunstneriske arbejde, men at de er henvist til i for stort omfang at tage lønarbejde ved siden af.

Derfor vil regeringen med lovforslaget primært støtte den unge kunstnergeneration, som skal bære dansk skabende kunst videre, og som også skal være med til at repræsentere Danmark kulturelt i international sammenhæng. Igangsætningsstipendierne skal sikre de talentfulde, især yngre kunstnere, bedre mulighed for arbejdsro til kunstnerisk skabende arbejde.

Ved at henlægge ordningen til Statens Kunstfond sikres det, at stipendierne uddeles efter kunstneriske kvalitetskriterier.

Da igangsætningsstipendierne ydes med det formål at sikre arbejdsro og som en hjælp for kunstnerne til at komme videre i deres professionelle karriere, skal det understreges, at modtagerne af stipendierne ikke kan anses som ledige på arbejdsmarkedet.

Igangsætningsstipendierne anses som modtagerens hovedindkomst i stipendieperioden, og stipendiemodtagerne kan ikke, så længe de modtager stipendiet, tildeles offentlige sociale ydelser til deres leveomkostninger. Såfremt modtageren i perioden ikke kan fortsætte sin kunstneriske virksomhed, ophører stipendieudbetalingen. Herefter vil den pågældende kunne modtage sociale ydelser efter de almindelige regler, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Lovforslaget forudsætter, at Statens Kunstfonds bestyrelse vil få tillagt opgaven med at administrere igangsætningsstipendierne til de skabende kunstnere. Til bestyrelsens bistand vil en personaleforøgelse i fondens sekretariat på 1 årsværk (HK) være nødvendig.

Lovforslaget indebærer endvidere en ekstra bevilgning til Statens Kunstfond på 10 mill. kr. Heraf anvendes 0,3 mill. til administrationsudgiften og, som en eengangsudgift, 0,1 mill. kr. til etablering. Bevillingen er optaget på FFL 98 og vil medføre, at der i 1998 vil kunne uddeles ca. 133 stipendier. Bevillingen påregnes at stige til 15 mill. kr. i 1999, svarende til ca. 204 stipendier, og i 2000, hvor ordningen er fuldt udbygget, til 20 mill. kr., svarende til ca. 273 stipendier.

Lovforslaget har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for amter eller kommuner.

Lovforslaget har ingen erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Bestemmelsen indeholder en ændring af § 2 i den gældende lov således, at fondens støttevirksomhed udvides til at omfatte igangsætningsstipendier til skabende kunstnere, fortrinsvis yngre eller nyuddannede.

Stipendiet udgør 72.000 kr. årligt i 2 år. Det ydes efter individuel ansøgning fra den enkelte kunstner. Det kan anvendes frit, herunder bl. a. til leveomkostninger, materialeanskaffelser, værksted, atelier m.v.

Stipendiet reguleres årligt med Finansministeriets satsreguleringsprocent.

Stipendiemodtageren kan udover præmieringer, honorarer for værker indkøbt af Statens Kunstfond, bestillingshonorarer o.lign. ikke modtage andre ydelser fra Statens Kunstfond i stipendieperioden.

Stipendierne kan af Kunstfonden udbetales 1 gang årligt, da det som ved fondens 3-årige stipendier kan være nødvendigt, at modtageren har adgang til at disponere over større beløb til materialer, værksted o.lign.

Til nr. 2

Statens Kunstfonds bestyrelse træffer årligt beslutning om igangsætningsstipendiernes fordeling på de kunstarter, som fonden støtter. Bestyrelsen bør årligt vurdere behovet inden for de enkelte 3-mandsudvalgs områder i lyset af de behov, udvalgenes indstillinger afspejler. Til brug for bestyrelsens fordeling af igangsætningsstipendierne til ansøgerne udfærdiger Kunstfondens 3-mandsudvalg prioriterede indstillinger til bestyrelsen af stipendiemodtagerne på grundlag af disses ansøgninger. Statens Kunstfond træffer beslutning om uddelingsterminer og evt. ansøgningskemaer m.v.

Til nr. 3

Ændringen skal ses i lyset af, at det i følge forslaget er bestyrelsen, og ikke udvalgene, der administrerer fordelingen af de nye igangsætningsstipendier. Udvalgene administrerer som hidtil fondens øvrige midler.

Til nr. 4

Ændringen er en følge af indsættelse af nyt stk. 1 i § 4.

Til nr. 5

Ved siden af stipendiet kan modtageren tage lønnet arbejde indtil et maksimumsbeløb af 60.000 kr. om året (A-indkomst). Der fastsættes intet maksimum for indtægter af det kunstnerisk skabende arbejde. Foretagsvirksomhed o. lign. anses for at udgøre et aspekt af det skabende arbejde.

Såfremt stipendiemodtagere overskrider maksimumsgrænsen for lønarbejde på 60.000 kr., skal der på lignende måde som i loven om Statens Uddannelsesstøtte finde tilbagebetaling af for meget modtaget igangsætningsstipendium sted. Tilbagebetalingen

sker således, at det overskydende beløb ud over de 60.000 kr. indbetales til Statens Kunstfond. Tilbagebetalingen kan ske ratevis, når omstændighederne taler derfor. Statens Kunstfond har ved udebleven tilbagebetaling ret til at tilbageholde og modregne beløb i det følgende års stipendium. Såfremt dette ikke opfylder tilbagebetalingspligten, skal stipendiemodtageren indbetale det resterende beløb til Statens Kunstfond, jf. lovforslagets § 7, stk. 3.

I tilfælde af fortsat udebleven tilbagebetaling kan det skyldige beløb inddrives ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven, jf. lovforslagets § 7, stk. 3.

De til enhver tid skyldige beløb forrentes med en

årlig rente, der svarer til den, der følger af lov om renter ved forsinket betaling. Renten tilskrives månedligt. Der vil blive fastsat nærmere regler om fra hvilket tidspunkt forrentningen påbegyndes m.v. i ministeriets bekendtgørelse.

Det er en forudsætning for tildeling af stipendierne, at ansøgeren oplyser Statens Kunstfond om sine skattemæssige årsopgørelser for de 2 år, som stipendieperioden udgør.

Til § 2

Ved udarbejdelsen af lovforslaget og de dertil knyttede bevillingsmæssige beregninger er det forudsat, at loven træder i kraft i finansåret 1998.

Bilag til f. t. l. vedr. Statens Kunstfond

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 570 af 20. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 1, affattes således:

»1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter, herunder igangsætningsstipendier af 2 års varighed til skabende kunstnere.«

§ 2. Fondens midler anvendes til følgende formål:

- 1) Ydelser til kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter.
- 2) Indkøb af bildende kunst, kunsthåndværk og kunstnerisk formgivne arbejder.
- 3) Afholdelse af udgifter til billedkunstnerisk udsmykning af statens bygninger og anlæg samt ydelse af tilskud til udsmykning af kommunale bygninger eller andre for offentligheden eller videre kredse tilgængelige bygninger og anlæg.
- 4) Andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde fondens formål.
- 5) Støtte til efterladte efter kunstnere inden for de af § 1, stk. 2, omfattede kunstarter.

2. I § 4 indsættes som nyt *stk. 1*:

»*Stk. 1.* Afgørelse om tildeling af igangsætningsstipendierne til skabende kunstnere, jf. § 2, nr. 1, træffes af fondens bestyrelse efter indstilling fra de udvalg, der er nævnt i stk. 2.«

Stk. 1 - 5 bliver herefter stk. 2 - 6.

§ 4. Til at administrere fondens midler ned sættes 2 udvalg for den bildende kunst, 1 udvalg for den litterære kunst, 2 udvalg for tone-

kunsten, heraf 1 udvalg for den klassiske musik og 1 udvalg for den rytmiske musik, 1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning, 1 udvalg for arkitekturen og 1 udvalg for film- og teaterkunsten. Af udvalgene for den bildende kunst administrerer det ene de til anvendelse efter § 2, nr. 3, beregnede fondsmidler og det andet de midler, der i øvrigt er beregnet anvendt til den bildende kunst.

Stk. 2. Hvert udvalg består af 3 kunstkyndige medlemmer, der beskikkes af kulturministeren. 2 af medlemmerne udpeges af repræsentantskabet, og det tredje medlem udpeges af ministeren efter indhentet udtalelse fra repræsentantskabet. Medlemmerne vælges for 3 år. Afgår et medlem inden udløbet af sin beskikkelsesperiode, foretages nybeskikkelse kun for den resterende del af perioden. Umiddelbart genvalg kan ikke finde sted. Ministeren udpeger udvalgenes formænd blandt medlemmerne. Til hvervenerne som formand for udvalgene for den bildende kunst udpeges samme person. Til hvervenerne som formand for udvalgene for tonekunsten udpeges samme person. I udvalget for den klassiske musik skal 2 af medlemmerne være kyndige i at læse partiturer. Intet medlem kan beskikkes eller genbeskikkes efter det fyldte 70. år.

Stk. 3. Udvalgsmedlemmerne kan ikke i beskikkelsesperioden bestride faglige tillidshverv. Kulturministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra denne bestemmelse.

Stk. 4. Udvalgene administrerer selvstændigt de dem tillagte fondsmidler.

Stk. 5. Når det udvalg, som administrerer de fondsmidler, som skal anvendes efter § 2, nr. 3, har besluttet at ville imødekomme en ansøgning om gennemførelse af en udsmykningsopgave, skal udvalget i det enkelte tilfælde

suppleres med 2 repræsentanter udpeget af den ansøgende kommune eller institution samt bygningens arkitekt, der derefter deltager i forhandlingerne om og afgørelsen vedrørende opgavens udformning og løsning.

3. § 4, stk. 1, 1. pkt., der bliver § 4, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Til at administrere fondens midler i øvrigt nedsættes 2 udvalg for den bildende kunst, 1 udvalg for den litterære kunst, 2 udvalg for tonekunsten, heraf 1 udvalg for den klassiske musik og 1 udvalg for den rytmiske musik, 1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning, 1 udvalg for arkitekturen og 1 udvalg for film- og teaterkunsten.«

§ 4. Til at administrere fondens midler nedsættes 2 udvalg for den bildende kunst, 1 udvalg for den litterære kunst, 2 udvalg for tonekunsten, heraf 1 udvalg for den klassiske musik og 1 udvalg for den rytmiske musik, 1 udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning, 1 udvalg for arkitekturen og 1 udvalg for film- og teaterkunsten.

4. § 7, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren kan fravige aldersbetingelsen i § 4, stk. 3, og § 5, stk. 2.«

Stk. 2. Ministeren kan fravige aldersbetingelsen i § 4, stk. 2 og § 5, stk. 2.

5. I § 7 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Såfremt modtagerne af igangsætningsstipendierne tjener mere end 60.000 kr. årligt i lønindkomst, skal der ske tilbagebetaling af det modtagne igangsætningsstipendie for det pågældende år med det overstigende beløb. Udebleven tilbagebetaling kan inddrives ved indeholdelse i løn m.v. efter reglerne i kildeskatteloven om inddrivelse af personlige skatter.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for administratonen af de i § 2, nr. 1, nævnte igangsætningsstipendier til skabende kunstnere, herunder om forrentning og tilbagebetaling af for meget oppebåret stipendiebeløb og lønindeholdelse ved inddrivelse af skyldige beløb.«

§ 7. De nærmere bestemmelser vedrørende repræsentantskabets, bestyrelsens og udvalgenes virksomhed, regnskabsaflæggelse m.v. fastsættes af kulturministeren, der tillige fastsætter de nærmere regler for, hvorledes de af fonden erhvervede kunstværker skal fordeles således, at de kommer offentligheden eller videre kredse til gode.

Stk. 2. Ministeren kan fravige aldersbetingelsen i § 4, stk. 2, og § 5, stk. 2.

Skriftlig fremsættelse (14. november 1997)

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond. (Igangsætningsstipendier til skabende kunstnere).

(Lovforslag nr. L 65).

Loven om Statens Kunstfond har siden sin oprindelige udformning i 1964 været den mest betydningsfulde kulturpolitiske støtteforanstaltning til fremme af dansk skabende kunst.

Det bør sikres, at der fortsat er et reelt grundlag for fondens virksomhed, og at der er mulighed for at justere virksomheden i takt med udviklingen i kunstlivet.

Grundlaget for fondens virke skal fortsat være, at den har fuld uafhængighed i sine kunstneriske beslutninger, og at den kunstneriske kvalitet og talentet er det eneste kriterium for fondens tildelinger.

Lovforslagets hovedpunkter er:

1. Der foreslås oprettet igangsætningsstipendier til fortrinsvis yngre skabende kunstnere. Afgørelserne om tildeling af igangsætningsstipendierne til de skabende kunstnere træffes af Statens Kunstfonds bestyrelse efter indstilling fra de eksisterende 3-mandsudvalg i fonden.
2. Igangsætningsstipendierne udgør 72.000 kr. årligt og modtagerne har samtidigt lov til at tjene indtil 60.000 kr. årligt ved lønarbejde ved siden af. Der er ikke fastsat en overgrænse for indtægter af det kunstneriske arbejde. Såfremt grænsen på de 60.000 kr. ved det andet arbejde overskrides, skal det overskydende beløb tilbagebetales til Statens Kunstfond.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.